liigseid detaile ja pinnaefekte vältivaks, harmoonilist selgust ja rahu taotlevaks tervikuks, millele annab individuaalse elu ja veetluse rütmiliselt voolav ning mõjukas kontuur. Selle kõrval aga esineb ka peenetundelise, pehmelt mõjuva pinnakäsitlusega töid (päid, mõned loomafiguurid), milles võib märgata impressionismi järelmõju. Kogu K-i loomingut varjundavad range tõsidus ja süvenev suhtumine ülesandesse selleks, et teoses esile tõsta kujutusobjekti igipüsivat, tüüpilist olemust. Oma loomingu paremikus on ta saavutanud idee, materjali ning vormikomponentide peaaegu täieliku adekvaatsuse. K. on töötanud kõigis materjalides, eelistades siiski raskeid, tumedaid, kõvu aineseid. Esimesena eesti skulptoreist tarvitas ta oma ideekehastuseks graniiti, basalti ja dioriiti; samuti rakendas ta edukalt selleks tsementi, kunstkivi ja keraamilisi materjale, avardades seega meie skulptorite tehnilisi väljendusvahendeid. K-i uuemas ümmarplastilises toodangus väärivad tähelepanu eeskätt arvukad portreebüstid ja -pead, nagu „A. Kitzbergi büst“ (graniit, 1924) ERM-s Tartus, „Mehe pea“ (must graniit, 1924) Eesti Kunstimuuseumis Tallinnas, „K. Pätsi büst“ (graniit, ca 1925) Tall-s Rahvapangas, „Prof. H. Koppeli pea“ (pronks, 1928, 2 valandit, neist teine ERM-s), „Prl. S. Pinna pea“ (must graniit, 1934; teisend keraamikas), „A. Larka portree“ (kips, 1934), „Pr. M. Lossmanni pea“ (graniit, 1934; ka keraamikas ja pronksis), „Prl. Tui Koorti pea“ (kips, 1935; K-i viimne teos); intiimseid laste päid, näit. „Tütarlapse pea“ (pronks, 1930; ERM-s, ka keraamikas), „Poisi pea“ (Raa Koort, modelleeritud 1917, pronksis 1931, ERM-s; teisendid India palisandripuus, keraamikas, kunstgraniidis), „Tütarlapse pea“ (prl. P. Burman, keraamika, 1932), büste hauamonumentidele jm. Figuraalskulptuuri alal on mainitavad: „Naisfiguur“ (pronks, 1926) Eesti Kunstimuuseumis, „Põlvitaja naine“ (2 teisendit marmoris on Tallinnas erakätes, teisend graniidis Luxembourg'i muuseumis Pariisis, 1929), „Seisev naisfiguur“ (puu, 1928—29) E. Kunstimuuseumis, „Vabadussõjas langenud üliõpilaste mälestusmärk“ (kolmefiguuriline grupp Tartu ülikooli poolt 1929 tellitud pronksreljeefile; selle teostas F. Sannamees 1939).

Uudse alana tõi K. eesti kunsti oma loomingu lõppjärgul loomaskulptuuri. Ta sügavast huvist looduse vormirikkuse vastu tunnistavad ms. arvukad joonistised puudest, loomadest, maastikest, teostatud mitmel ajajärgul, peamiselt suvitamisel Leetse rannas Paldiski lähedal; oma ateljeesse Kadriorgu ta soetas miniatuurse „loomaaia“, kuhu kuulusid metskits, orav, jänes, mitu öökulli ja varest, papagoi, kurg jm. 1926. a. modelleeris K. ühe oma silmapaistvamaid šedöövreid — „Metskitse“ (pronks, 1927); sellest üks valand on püstitatud Tallinnas Nunne tänava äärsele murupLatsile Toompea jalamil, teine on erakogus, kolmas omandati eesti kunstinäituselt 1935. a. Läänemaade kunstimuuseumile Moskvas. 1928. a. Leetses valmisid seisev ja nõjatuv „Siga“ (viimane 1929. a. vähendatult ka keraamikas) ning „Oinas“ (kips), 1931. a. „Öökull“, 1932. a. „Kurg“ (kips), 1933. a. väike „Metskits“ (pronks ja keraamika). Ta loomaskulptuuridele on üldiselt omane peen, lihtsustatud vormitunnetus ning iseloomuliku asendi tabavus. — Selge, arhitektooniline masside liigendus, materjali mõju arvestav ülesehitus ning tagasihoidlik kaunistusmotiivide kasutamine iseloomustavad K-i kavandatud hauamonumente Tartu ja Tallinna kalmistuil. Neist on silmapaistvamad: H. Namsing'u hauasammas Saaremaa marmorist püramiidja aluse, urni-motiivi ning pronksreljeefiga (avatud 1925) Tallinnas Rahumäel, J. Kuperjanov'i hauasammas raskemõjulise sarkofaagimotiiviga (Saaremaa marmor, 1925) Tartus Maarja koguduse kalmistul, C. R. Jakobson'i hauasammas mustast Rootsi graniidist büstiga püstkülikulisel alusel (1927) Kurgjal, A. Kitzberg'i hauasammas pronksbüstiga püstkülikulisel graniitalusel (1930) Tartus Maarja kalmistul, K. Uusman'i perekonna punasest graniidist arhitektooniliselt kujundatud hauasammas kahe öökulliga (1931—32) Kaarli koguduse kalmistul Rahumäel, H. Treffner'i hauasammas graniitaluse ja pronksbüstiga (1933) Tartus ülikooli koguduse kalmistul, J. Luiga perekonna hauamonument kõrgel graniitsteelil seisva öökulliga (1933) Tartus Maarja koguduse kalmis-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 137